

Plantilla per a l'elaboració de justificacions

en respostes a preguntes d'examen

ETAPA	Iniciadors i Destreses	Exemples
SELECCIONAR I DESCRIBRE LES DADES Un frase breu que pretén orientar el lector perquè es fixi en la part de les dades de la qual traurem la conclusió.	ANALITZAR <i>Donat que ...A és més gran/més petit que B / En els casos en què es produeix C hi ha D, però mai E, el valor inicial de F és...</i>	L'equació de segon grau per $y = 0$ ha donat com a resultats $x = -2$ i $x = 4$
		En passar la frase a passiva, el sintagma "el pa" passa a ser subjecte
		L'organisme Euglena fa la fotosíntesi, és eucariota i unicel·lular
		Donat que la massa de l'objecte A és més gran que la de l'objecte B, i porten la mateixa acceleració,
REFERIR EL MODEL CIENTÍFIC. Esmentem el model científic, algoritme, fórmula o tècnica d'anàlisi que apliquem a aquest cas concret per interpretar / transformar les dades	RELACIONAR <i>I sabent que... Tenint en compte que...Segons la fórmula/ model/ algoritme/ mecanisme...</i>	I com que els valors de x d'una equació on $i = 0$ indiquen els punts de tall en l'eix x
		I tenint en compte que el subjecte de la passiva es correspon sempre amb el complement directe de la frase activa
		I sabent que els eucariotes unicel·lulars són o bé fongs o bé protocists, i els fongs no fan la fotosíntesi
		I tenint present que segons el principi fonamental de la dinàmica ($F=m.a$) quanta més massa, més força, I que dues forces de sentit oposat es resten (composició de forces)
DEDUIR LA CONCLUSIÓ Fer una afirmació o enunciat que no se sabia anteriorment sense interpretar les dades.	DEDUIR <i>Llavors...per tant...en conseqüència...</i>	Llavors, l'equació té dos punts de tall per a l'eix x .
		Llavors, "el pa" és el complement directe.
		En conseqüència, l'organisme Euglena ha de ser un protocista
		L'objecte A farà més força que el primer, i quan xoquin es mouran tots dos en el sentit en el que anava l'objecte A, amb una força de 2N (resta)
DELIMITAR EL RANG DE CERTESA Es compleix sempre? En quins casos no es complirà? Hi ha excepcions?	ANALITZAR, AVALUAR <i>Sempre que...A menys que...A excepció de...</i>	Hi hagi en aquests punts un màxim o un mínim.
		Excepte en oracions copulatives
		Realitzi la fotosíntesi de manera vicària amb simbiosi momentànies
		Hi hagi fregament, siguin elàstics, o no xoquin del tot frontalment.

Descripció: Aquesta plantilla s'ofereix com a suport perquè l'alumnat Justifiqui les respostes a preguntes escrites o orals.

Propostes d'aplicació:

- Proposar a l'alumnat les frases d'Exemple desordenades i demanar-li que les ordeni.
- Partir de justificacions realitzades per l'alumnat i identificar quines parts falten o estan desordenades.
- Proporcionar-la en exàmens com a suport per al desenvolupament de les respostes.

Publicació relacionada:

- Proyecto C3: indagación científica, lengua y contextos en la ESO. *Aula de Secundaria* (2016), 19, 15-19. J.Domènech-Casal.
- *Mueve la Lengua, que el cerebro te seguirá. 75 acciones lingüísticas para enseñar a pensar Ciencias*. Barcelona (Graó) Jordi Domènech Casal (2022). Premi Joan Profitós d'assaig Pedagògic. <https://wp.me/p25seH-ZR>

